ДЕТСКА ГРАДИНА „ЗОРНИЦА“

гр. Плевен, обл. Плевен, жк. „Сторгозия“, e-mail: Info-1500172@edu.mon.bg, тел: 0879597614

УТВЪРДИЛ:
ДИРЕКТОР: ……..
СИЛВИЯ ДИЯНОВА

Приложение към годишен план за учебната 2026 / 2027 година Утвърден със заповед № РД-08-21/15.09.2026г.

МОДЕЛ
ЗА РАБОТА СЪС СЕМЕЙСТВОТО
УЧЕБНА 2026 / 2027 ГОДИНА
ПРИ ДГ „ ЗОРНИЦА” гр. ПЛЕВЕН

Настоящият план е изготвен на основание ЗПУО и Наредба № 15/22.07.2019 г. за статута и професионалното развитие на учителите, директорите и другите педагогически специалисти; приет по Решение на ПС с Протокол № 11/ от 11.09.2026 г. и Решение на Общо събрание с Протокол № 1/ 15.09.2026г.

I. ВЪВЕДЕНИЕ

Семейството е първата и най-значима социална и възпитателна среда, в която детето изгражда своите първи представи за света, за отношенията с другите и за собствената си идентичност. Постъпването в детската градина поставя началото на нов етап в развитието на детето, при който семейната и институционалната среда се срещат и започват да споделят отговорността за неговото образование, възпитание, социализация и подкрепа.

В този контекст взаимодействието между детската градина и семейството не следва да се разбира единствено като обмен на информация или като участие на родителите в отделни инициативи. То представлява процес на партньорство, основан на взаимно доверие, уважение, диалог и споделена отговорност за развитието и благополучието на детето.

Моделът за взаимодействие със семейството в ДГ „Зорница“ – гр. Плевен, се основава на разбирането, че качественото предучилищно образование се реализира най-пълноценно тогава, когато педагогическите специалисти и родителите са активни партньори. Семейството не е само получател на информация за случващото се в детската градина, а пълноправен участник в живота на образователната институция, чиято позиция, опит и обратна връзка имат значение за усъвършенстването на образователната среда и процес.

Взаимодействието със семейството се разглежда като динамичен процес, който се развива в зависимост от възрастта, индивидуалните потребности и особеностите на всяко дете. То започва още преди реалното включване на детето в образователната среда и продължава през целия период на неговото предучилищно образование.

II. КОНЦЕПТУАЛНА ОСНОВА

Моделът е разработен в съответствие с действащата нормативна рамка в областта на предучилищното и училищното образование, включително Закона за предучилищното и училищното образование, държавните образователни стандарти и подзаконовите нормативни актове, регламентиращи организацията и функционирането на системата на предучилищното образование.

Особено значение за изграждането на устойчиво партньорство със семейството има разбирането за детската градина като образователна институция, която създава условия не само за обучение и възпитание, но и за приобщаване, подкрепа и участие на родителите.

Моделът се съобразява и с принципите на управление на качеството в системата на предучилищното и училищното образование. В този контекст взаимодействието със семейството е пряко свързано с процесите на събиране и анализиране на информация, получаване на обратна връзка и планиране на действия за подобряване на качеството.

Участието на родителите в анкети за оценка на качеството на образованието, за образователния процес и за материалната среда в детската градина представлява важен елемент от този процес. Чрез тях се създава възможност за систематично проучване на удовлетвореността, очакванията и потребностите на семействата, както и за установяване на области, в които са необходими промени или подобрения.

По този начин обратната връзка от родителите не се разглежда като еднократно административно действие, а като част от цикъла на оценяване, анализиране и усъвършенстване на дейността на детската градина.

III. ФИЛОСОФИЯ НА МОДЕЛА

В основата на настоящия модел стои разбирането, че детето е центърът на партньорството между семейството и детската градина. Всички форми на взаимодействие имат смисъл дотолкова, доколкото допринасят за неговото спокойно адаптиране, пълноценно развитие, чувство за сигурност, успешна социализация и изграждане на положително отношение към ученето.

Партньорството се основава на взаимно уважение към компетентността на родителя и професионалната компетентност на педагогическия специалист. Родителят познава детето в неговата семейна и лична среда, неговите навици, интереси, потребности и емоционални реакции, докато педагогическият специалист притежава професионални знания и наблюдения върху развитието му в групата и в образователната среда.

Съчетаването на тези две перспективи позволява да бъде изградено по-пълно разбиране за детето и да бъдат планирани по-адекватни педагогически подходи.

Ето защо детската градина се стреми да създава отворена, достъпна и подкрепяща среда, в която родителите могат да задават въпроси, да споделят мнения и предложения, да участват в живота на групата и институцията и да получават своевременна и достъпна информация за развитието на своето дете.

IV. ЦЕЛ НА МОДЕЛА

Основната цел на модела е изграждане и поддържане на устойчиво партньорство между детската градина и семейството, насочено към осигуряване на благоприятни условия за цялостното развитие, възпитание, социализация и подкрепа на всяко дете.

Тази цел се реализира чрез създаване на отношения, основани на доверие и взаимно уважение; чрез осигуряване на ефективна двустранна комуникация; чрез включване на родителите в образователния процес и живота на детската градина; чрез съвместно търсене на решения при възникване на затруднения и чрез използване на родителската обратна връзка за усъвършенстване на образователната среда и качеството на предоставяното образование.

V. ОСНОВНИ ПРИНЦИПИ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

Взаимодействието със семейството се основава на принципа на партньорството, при който детската градина и родителите споделят отговорността за развитието и благополучието на детето.

Съществено значение има и принципът на взаимното уважение, който предполага приемане на различията в семейните ценности, възпитателните подходи, потребностите и очакванията, когато те не противоречат на интересите и правата на детето.

Прилага се и принципът на откритата и двустранна комуникация. Информацията не се предоставя еднопосочно от детската градина към родителите, а се създават възможности за обратна връзка, обсъждане и съвместно вземане на решения.

Взаимодействието се основава още на индивидуалния подход, тъй като всяко дете и всяко семейство имат свои особености. Формите на партньорство се адаптират към възрастта на детето, неговите потребности и конкретната ситуация.

Особено значение има принципът на приобщаването и равнопоставеността, който предполага създаване на условия всяко семейство да се чувства прието и значимо за общността на детската градина.

VI. ОСНОВНИ НАПРАВЛЕНИЯ НА ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ

1. Партньорство при адаптацията на детето

Адаптацията към детската градина е процес, в който участието на семейството има особено значение. Детето преминава от познатата семейна среда към нов социален контекст, в който среща нови възрастни, връстници, правила и ежедневен режим. Затова успешната адаптация предполага не само професионална педагогическа подкрепа, но и активно сътрудничество с родителите.

В ДГ „Зорница“ това партньорство намира конкретен израз и чрез прилагането на ПП „Утринна приказка“ в първа възрастова група. Присъствието на родителите в детската градина за четене на приказка не се разглежда единствено като литературна или културна инициатива, а като педагогическа практика, която подпомага плавното включване на детето в новата среда.

Допълнително, в ДГ „Зорница“ се прилага и ПП „Утринна история“ с децата от ясления група. Чрез включването на родителите в споделянето и преживяването на кратки истории се създава плавна връзка между семейната и образователната среда. Практиката подпомага изграждането на чувство за сигурност и принадлежност, улеснява първоначалното включване на детето в групата и насърчава позитивното отношение към детската градина още в най-ранна възраст.

Познатото присъствие на родителя в началния период създава усещане за сигурност и подкрепа, а същевременно позволява на детето постепенно да изгради положителна връзка с педагогическия и медицинския екип и групата. По този начин семейната и институционалната среда се свързват чрез общо преживяване, което намалява тревожността и подпомага прехода към самостоятелно участие в живота на групата.

Двете практики дават възможност и на родителите да се запознаят непосредствено с атмосферата в групата и с педагогическите подходи, които се използват, което допълнително укрепва доверието между семейството и детската градина.

2. Родителят като участник в образователния процес

Партньорството със семейството се реализира и чрез включването на родителите в образователния живот на децата. Тяхното участие може да бъде свързано с теми, събития, проекти, празници, инициативи и дейности, които разширяват възможностите за учене чрез преживяване.

Когато родителят споделя професионален или житейски опит, представя интересна за децата дейност, участва в творческа или образователна инициатива или допринася с идеи и ресурси, той се превръща в естествен партньор на учителя. По този начин детето възприема образователната среда като пространство, в което семейството и детската градина действат съвместно.

Подобно участие има значение не само за обогатяване на педагогическата работа, но и за изграждане на положително отношение към образованието. Детето вижда, че

значимите за него възрастни споделят общи цели и проявяват интерес към неговите преживявания и постижения.

3. Комуникация и обмен на информация

Ефективното партньорство предполага постоянен и достъпен обмен на информация. В ежедневната практика педагогическите специалисти поддържат контакт с родителите чрез подходящи форми на комуникация, съобразени с характера и значимостта на информацията.

Индивидуалните разговори имат особено значение, когато е необходимо да се обсъдят развитието, поведението, адаптацията или конкретни потребности на детето. Те дават възможност за спокоен и конфиденциален диалог, при който се търсят решения, а не виновни страни.

Груповите срещи и родителските срещи създават възможност за обсъждане на общи въпроси, свързани с живота на групата, организацията на образователния процес и актуални теми от развитието на децата.

Съвременните дигитални средства също могат да подпомагат комуникацията, когато се използват целесъобразно, при спазване на изискванията за защита на личните данни и зачитане на личното пространство на семействата.

VII. УЧАСТИЕ НА РОДИТЕЛИТЕ В ЖИВОТА НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА

Детската градина създава възможности родителите да бъдат част от общността не само на ниво отделна група, но и в живота на институцията като цяло.

Това се реализира чрез включване в празници, инициативи, тематични дни, кампании, изложби, благотворителни прояви, образователни проекти и други събития, съобразени с възрастта на децата и целите на образователния процес.

Особено значение имат инициативите, при които детето, родителят и учителят участват в обща дейност. Те създават естествена среда за общуване, развиват чувството за принадлежност към общността и показват на детето значимостта на сътрудничеството.

Участието на семейството се насърчава доброволно и при отчитане на индивидуалните възможности на родителите, без да се създава усещане за задължение или неравнопоставеност между семействата.

1. **Обратна връзка от семейството и участие в управлението на качеството**

Една от съществените характеристики на настоящия модел е разбирането, че родителската обратна връзка е ресурс за развитие на детската градина.

Родителите участват в проучвания и анкети, чрез които се събира информация относно удовлетвореността от образователния процес, организацията на живота в детската градина, комуникацията с педагогическите специалисти, условията и материалната среда, както и други аспекти от функционирането на институцията.

Получената информация дава възможност не само да бъдат установени силните страни на дейността, но и да бъдат идентифицирани области, които се нуждаят от подобрение. Резултатите от анкетите могат да бъдат анализирани и използвани при планирането на последващи действия, при определяне на приоритети и при усъвършенстване на организацията и средата.

По този начин семейството участва косвено, но реално в процеса на управление и подобряване на качеството. Родителското мнение се превръща в източник на информация, който допълва професионалната самооценка на педагогическите

специалисти и подпомага по-обективното определяне на потребностите на образователната общност.

2. **Партньорство при подкрепата за личностното развитие на детето**

Ефективната подкрепа за детето изисква съгласуваност между действията на семейството и детската градина. Когато се наблюдават затруднения в адаптацията, поведението, общуването, развитието или участието на детето в образователния процес, педагогическите специалисти и родителите обсъждат ситуацията и търсят подходящи решения.

В основата на това взаимодействие стои уважението към индивидуалността на детето и стремежът към неговото най-добро развитие. При необходимост се включват и други специалисти в рамките на възможностите на институцията и действащата нормативна уредба.

Съвместната работа позволява педагогическите подходи да бъдат по-добре съобразени с потребностите на детето и създава по-голяма последователност между възпитателните въздействия в семейството и образователната среда.

3. **Подкрепа на родителите**

Партньорството предполага не само родителят да подкрепя детската градина, но и институцията да подпомага семейството. В процеса на предучилищното образование родителите често се нуждаят от професионална информация относно детското развитие, поведението, адаптацията, общуването, подготовката за училище и други въпроси.

Затова педагогическите специалисти създават възможности за индивидуални консултации, тематични срещи и предоставяне на подходяща информация. Когато е необходимо, родителите се насочват към компетентни специалисти и институции, които могат да окажат допълнителна подкрепа.

Тази подкрепа не цели да замени ролята на семейството, а да укрепи неговата увереност и компетентност при посрещането на потребностите на детето.

4. **Среда, насърчаваща партньорството**

Средата в детската градина има важно значение за качеството на взаимодействието. За да бъде реално партньорска, тя трябва да създава усещане за достъпност, приемане и сигурност както за децата, така и за техните семейства.

Материалната среда се разглежда не само като съвкупност от физически ресурси, а като част от педагогическата среда, която влияе върху преживяването на детето и неговото участие. Ето защо мнението на родителите относно условията, безопасността, функционалността и естетиката на средата е ценен източник на информация.

Чрез периодичното проучване на родителската удовлетвореност се създава възможност да бъдат установени потребности и предложения, които да бъдат вземани предвид при планирането на подобрения в материалната и образователната среда.

VIII. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

Прилагането на модела се очаква да доведе до изграждане на устойчиво доверие и ефективно партньорство между детската градина и семейството. Очаква се родителите да бъдат по-активно включени в живота на институцията и да възприемат себе си като значима част от образователната общност.

Сред очакваните резултати са още подобряване на комуникацията между родители и педагогически специалисти, по-плавна адаптация на децата, по-добро познаване на индивидуалните им потребности, повишаване на удовлетвореността на семействата и създаване на по-благоприятна образователна среда.

Съществен резултат е и превръщането на родителската обратна връзка в реален инструмент за развитие на институцията, чрез който могат да се идентифицират потребности, да се оценяват предприетите действия и да се планират последващи подобрения.

IX. ВЗАИМОДЕЙСТВИЕ СЪС СЕМЕЙСТВОТО ПРИ РАБОТА НА ДЕТСКАТА ГРАДИНА В УСЛОВИЯ НА ПАНДЕМИЯ и ОЗЗ.

1. Детската градина задължително уведомява родителите като изпраща електронни съобщения чрез електронни приложения и/или електронна поща:

- В началото на учебната година - за създадената организацията, предприетите мерки и за правилата, които следва да се спазват в детската градина.
- Регулярно за епидемичната ситуация в детската градина.
- Извънредно - при наличие на болно дете, учител или служител или промяна в някоя от мерките и правилата в детската градина.

2. При карантиниране на една или повече групи, на цялата детска градина, на населеното място, на региона, или при задържане на отделни деца в къщи, детската градина предоставя подкрепа на семейството през учебната година под формата на предоставяне на материали и изготвяне на конкретни задачи и тяхното предоставяне на децата чрез техните родители. Насърчават се общуването и обучението в домашна среда, чрез активното участие на родителите.

3. При възникване на необходимост от затваряне на детската градина, се търсят възможности за осъществяване на занимания с децата в предучилищното образование с цел придобиване на знания, необходими им за успешното преминаване към училищното образование, като това се осъществява при прилагане на следните принципи и ограничения:

3.1. По отношение на педагогическото взаимодействие:

- Обучителния процес да се осъществява от родителите, като учителите ги подпомагат през платформи, приложения, електронна поща и др., чрез предоставяне на разработени материали, видеа, аудиофайлове, с помощта на които, чрез игрови ситуации в къщи, децата да развиват логическото си мислене, да комуникират, да поддържат физическата си форма.
- Учителите да правят разяснения, да отправят препоръки, да дават отговори на родителски въпроси, да споделят идеи за конструктивна, изобразителна и приложна работа, да насочват към дидактични игри, образователни ресурси и допълнителни източници на информация.
- Когато в процеса на взаимодействие се използват електронни устройства, не трябва да се работи с децата пред екран. Това е допустимо само с деца в задължителното предучилищно образование, при изрично заявено желание от страна на родителите. Престоят на деца пред екрана не трябва да превишава 30 минути дневно.
- Обратната връзка, относно изпълнение на различните задачи и дейности не трябва да има задължителен характер, и е по желание на родителите.
- Дейността на педагогическите специалисти се организирана при спазване на баланс между заетост и използване на платен отпуск. В процеса на подкрепа на децата може да се включат и други педагогически специалисти.
- Когато родителите на децата не притежават умения за работа с електронни устройства или не разполагат с такива, в комуникацията с тях се включат образователни медиатори и непедагогически персонал.

3.2. По отношение на непедагогическите дейности

- Периодът на затваряне на детската градина, се използва за поддържане на оптимални условия и извършване на необходими текущи дейности – основно почистване и хигиенизиране, освежаване, ремонти, поддържане на дворните пространства и др.

- Непедагогическите специалисти се включват в дейности за подкрепа на педагогическите специалисти, като носене по домовете на дидактически материали и др. Тези дейности се осъществяват единствено при съгласие на родителите и при строго спазване на действащите здравни мерки и използване на лични предпазни средства.

- Непедагогическите специалисти не извършват дейности, свързани с контакт с рискови лица, например контакт с лица под задължителна карантина, с оглед риска за здравето на децата след възобновяване дейността на детската градина.

4. Организацията на дейностите трябва да бъде направена съвместно от представители на общината и детската градина, както и обсъдени с РУО и РЗИ.

X. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Взаимодействието между детската градина и семейството е процес, който изисква последователност, доверие и готовност за диалог. То не се изчерпва с отделни инициативи или формално изпълнение на определени дейности, а представлява устойчива система от отношения, в центъра на която стои детето.

Моделът за взаимодействие със семейството в ДГ „Зорница“ – гр. Плевен, поставя акцент върху активното партньорство, взаимната подкрепа и споделената отговорност. Чрез разнообразни форми на общуване, участие на родителите в образователния процес, практики за подпомагане на адаптацията, съвместни инициативи и системно проучване на родителската обратна връзка се създават условия семейството и детската градина да бъдат единна подкрепяща среда за детето.

В този смисъл качеството на взаимодействието със семейството е не само показател за добрата работа на детската градина, но и важен ресурс за нейното постоянно развитие. Когато родителите са чути, когато професионалната позиция на педагогическите специалисти е уважавана и когато двете страни обединяват усилията си около потребностите и интересите на детето, се създават предпоставки за по-пълноценно, устойчиво и качествено предучилищно образование.